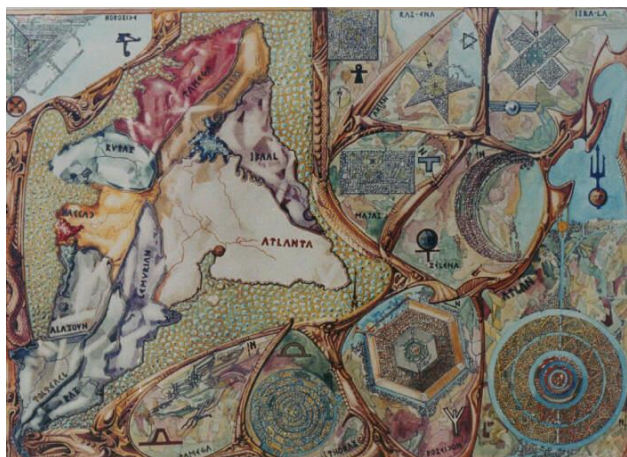

Χαμένη Ατλαντίδα

Ανάμεσα στην ιστορία και τον θρύλο.

“Άκουσε λοιπόν Σωκράτη μια πολύ παράξενη παράδοση που όμως είναι εντελώς αληθινή, όπως τη διηγήθηκε κάποτε ο πιο σοφός από τους επτά σοφούς, ο Σόλωνας...”

Πλάτων “Τίμαιος”

Ήταν πράγματι μια παράξενη παράδοση, μια θαυμαστή ιστορία αυτή που άκουσε ο Σόλωνας από τους Αιγύπτιους ιερείς και την κατέγραψε ο Πλάτωνας στους πασίγνωστους πια διαλόγους του “Τίμαιος” και “Κριτίας”. Μια ιστορία που παρά το ότι ο Πλάτωνας ισχυρίζεται ότι είναι εντελώς αληθινή συνεχίζει να παραμένει τυλιγμένη στη χρυσόσκονη του θρύλου και του μυστηρίου. Μια ιστορία για έναν θαυμαστό λαό

της αρχαιότητας και μια εκπληκτική ήπειρο: τη θρυλική Ατλαντίδα που μεγαλούργησε για αιώνες ολόκληρους, γνώρισε την οργή του προστάτη της, Θεού Ποσειδώνα και καταποντίστηκε στα βάθη του ωκεανού.

(...) Αλλα ο Θεός των Θεών, ο Δίας που κυβερνά εύνομα, κατάλαβε ότι ένας ενάρητος λαός είχε ξεστρατήσει και θέλησε να τον τιμωρήσει για να σωφρονιστεί και να φρονιμέψει. Συγκάλεσε λοιπόν όλους τους Θεούς στα σεβάσμια ανάκτορα του, που επειδή βρίσκονται στο κέντρο του κόσμου τα βλέπουν όλα καθαρά και αφού συγκεντρώθηκαν όλοι τους είπε...”
Πλάτων “Κριτίας”

Ο μισοτελειωμένος διάλογος του Πλάτωνα, έδωσε μια ακόμα νότα “σασπένς” σ’ αυτό το ιστορικό “θρίλερ” που έμελε να αναβιώσει και να βρεθεί στο επίκεντρο της επιστημονικής έρευνας και προσοχής κυρίως από τα 1882 και μετά. Ήταν τότε που το μέλος του Αμερικανικού Κογκρέσου, ο Ιγνάτιος Ντόνελου από τη Μινεσσότα έγραψε το “κλασικό” πια βιβλίο του “Ατλαντίδα, ο προκατακλυσμιαίος κόσμος”, με το οποίο προσπαθούσε να ερμηνεύσει το μεγάλο αυτό γρίφο, κάνοντας τους πρώτους συσχετισμούς με μια σειρά από στοιχεία και θέτοντας ουσιαστικά σε νέα βάση το μυστηριώδες ερώτημα: Υπήρξε η Ατλαντίδα

Μια δεύτερη γεωγραφική και χρονική παράλληλα τοποθέτηση της Ατλαντίδας και του πολιτισμού της βρίσκει την Κρήτη, τη Σαντορίνη και τον Μινωικό πολιτισμό στα δίκτυα του θρύλου της χαμένης ηπείρου. Η ανακάλυψη του οικισμού στο Ακρωτήριο της Σαντορίνης και οι πρώτες ανασκαφές από τον Σπ. Μαρινάτο έδειξαν το δρόμο για τη νέα αυτή θεωρία που έμοιαζε πολύ πιο ρεαλιστική από τις υπόλοιπες. Γιατί δηλαδή ο Πλάτωνας, και πιθανότερα οι Αιγύπτιοι Ιερείς να μην έκαναν λάθος και να άντλησαν απλώς τα δεδομένα τους για τη “στήριξη” της ιστορίας από την καταστροφική έκρηξη του ηφαιστείου της Σαντορίνης, στα μακρινά χρόνια της προϊστορίας, μια έκρηξη που συγκρίθηκε στη μορφή (και όχι στην ένταση αφού η Αιγαιακή ήταν πολύ πιο έντονη) με την έκρηξη του ηφαιστείου Κρακατόα.

Ετσι πολύ απλά ο ανεπτυγμένος πολιτισμός των Ατλάντων δεν ήταν άλλος από τον Μινωικό εμπλουτισμένος με τα απαραίτητα φανταστικά στοιχεία. Η καταστροφή του η ηφαιστειακή έκρηξη και οι συνέπειες της, καθώς και η απουσία επισκέψεων από τους Μινωίτες και ειδήσεων από την πλούσια αυτή χώρα οδήγησε τους Αιγύπτιους να περιγράψουν στον Σόλωνα τον καταποντισμό της ηπείρου προσθέτοντας ένα μηδενικό στην χρονική τοποθέτηση των συμβάντων και κάνοντας λόγο για μια καταστροφή που συνέβη 10.000 χρόνια πριν αντί για το λογικότερο 1000.

Τα επιχειρήματα που στήριζαν αυτή τη θεωρία όπως φυσικά και ο απαραίτητος αντίλογος δεν έπαψαν ποτέ να υπάρχουν. Και φυσικά δεν θα ήταν υπερβολή να πεί κανείς ότι θα συνεχίσουν να υπάρχουν και να “γεννιούνται” συνεχώς νέες θεωρίες έως αποδείξεως της ύπαρξης ή όχι της Ατλαντίδας.

Και φυσικά δεν πρέπει να λησμονούμε την Βιβλική ιστορία του κατακλυσμού και τις ανάλογες των διάφορων πολιτισμών της γης που με τον ένα ή τον άλλο τρόπο θεωρήθηκε ότι πηγάζουν από τον αρχέγονο κατακλυσμό της Ατλαντίδας και ότι στην ουσία αποτελούν μια μεταγενέστερη επιβίωση της ίδιας ιστορίας σε δεκάδες παραλλαγές.

Ποια ήταν λοιπόν αυτή η χώρα που καταποντίστηκε όταν οι Θεοί οργίστηκαν με τη διαφθορά των κατοίκων της; Σύμφωνα με τις περιγραφές του Πλάτωνα η Ατλαντίδα ήταν μια ήπειρος μεγαλύτερη από την Ασία και την Λιβύη μαζί που είχε μια από τις πιο εντυπωσιακές πόλεις της αρχαιότητας για πρωτεύουσα της. Η μορφή της πρωτεύουσας της Ατλαντίδας μοιάζει περισσότερο με παραμύθι, εντυπωσιακό για τη λαμπρότητα των κατασκευών της και γοητευτικό για τους θρύλους που το τυλίγουν. Το σημαντικότερο τμήμα της πόλης ήταν ένας

μεγάλος λόφος στο κέντρο του οποίου υψωνόταν ο ναός του Ποσειδώνα. Ο ναός αυτός “φιλοξενούσε” ένα αριστουργηματικό έργο τέχνης, το χρυσό άγαλμα του Θεού της θάλασσας και προστάτη της Ατλαντίδας, πάνω σ’ ένα άρμα που το οδηγούσαν έξι επίσης χρυσά φτερωτά άλογα. Ο ναός που χαρακτηριζόταν για τον πλούτο και τη διακόσμηση του ήταν παράλληλα και ένα σπουδαίο διοικητικό κέντρο, αφού σ’ αυτόν συγκεντρωνόταν κάθε έξι χρόνια οι ηγεμόνες της Ατλαντίδας για να προσφέρουν θυσίες στον Ποσειδώνα. Παράλληλα έπαιρναν εκεί τις σημαντικές αποφάσεις για την διοίκηση της ηπείρου, αποφάσεις που καταγραφόταν σε χρυσές πλάκες και έμεναν στο ναό.

Στην πεδιάδα, γύρω από τον λόφο είχε κατασκευαστεί ένα περίπλοκο σύστημα καναλιών μήκους εννιά χιλιομέτρων το οποίο αναπτύσσονταν κυκλικά και επέτρεπε το πέρασμα πλοίων από την μια ζώνη στην άλλη, την ύδρευση της εύφορης πεδιάδας και φυσικά την επικοινωνία των κατοίκων από την μια ζώνη στην άλλη με τη χρήση διωρύγων. Όσο για τα τεχνολογικά επιτεύγματα που υπήρχαν σε αυτή την ήπειρο οι αναφορές που έχουν καταγραφεί ανα τους αιώνες προκαλούν αν μη τι άλλο έκπληξη για το θαυμαστό επίπεδο τεχνολογίας. Οι αναφορές αυτές άλλοστε σε συνδιασμό με όλα τα υπόλοιπα στοιχεία που χαρακτηρίζουν την “ταυτότητα” της Ατλαντίδας οδήγησαν στη θεωρία ότι η ήπειρος αυτή ήταν ουσιαστικά ο αρχέγονος πολιτισμικός πυρήνας της ανθρωπότητας από τον οποίο διασώθηκαν χάρις τη διαφυγή των ιερέων της που είχαν διαισθανθεί την καταστροφή, κάποια σημαντικά στοιχεία που διαμόρφωσαν αργότερα τους άλλους πολιτισμούς.

Τι απ’ όλα αυτά θα μπορούσε να ευσταθεί σαν ιστορική πραγματικότητα και τι θα πρέπει να αποδοθεί στην σφαίρα της φαντασίας και του θρύλου, ίσως δεν θα το μάθουμε ποτέ. Αυτή είναι άλλωστε η γοητεία των καλύτερων θρύλων και των πιο πετυχημένων παραμυθιών.

Όσο για την ιστορία, αν υπήρξε κάτι τέτοιο για την Ατλαντίδα, αυτή βρίσκεται καλά πια κρυμμένη στο βυθό. Αρκούν όμως κάποιοι από τους μακρινούς της ψίθυρους για να κρατούν το θρύλο ζωντανό και το όνειρο ότι ίσως “κάποτε” “κάτι” βρεθεί που να μη σβήνει ποτέ.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΜΟΥΝΤΟΥΦΑΡΗΣ

<http://www.stigmes.gr>